MALTA
TRIBUNAL TA' REVIŻJONI AMMINISTRATTIVA
MAĠISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

Illum 13 ta' Ġunju 2023

Rikors Numru 2/2023

Neville Cassar

Vs

Kummissarju tal-Pulizija

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta' **Neville Cassar** ippreżentat fil-5 ta' Jannar 2023, li permezz tiegħu ppremetta u talab is-segwenti:-

1. *Illi huwa applika sabiex jingħatalu liċenzja ta' gwardjan privat.*

2. *Illi l-esponent ġie nfurmat permess ta' ittra ddatata 22/11/2022, kopja ta' liema qiegħda tiġi hawn esebita bħala Dok A, li t-talba tiegħu ġiet riġettata minħabba li fl-konfront tiegħu hemm sentenza mgħotija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, tat-22/09/2008 dwar serq.*

3. *Illi, l-esponent ġabar din l-ittra mid-Depot tal-Floriana fit-20/12/2022.*

4. *Illi, għandu jingħad li ċ-ċaħda tiegħu sabiex huwa jingħata l-liċenzja mitluba ma kienitx waħda raġionevoli u dan għas-segwenti raġunijiet.*

5. *Illi, s-sentenza mogħtija fil-konfront tiegħu li kienet waħda ta' sentenza sospiża ta' sentejn (2) għall- erbgħa (4) snin, kienet tikkonċerna nċident li jirrisali għall kważi ħmistax (15)-il sena ilu, meta l-esponenet kien għadu żagħżugħ.*

6. *Illi, per konsegwenza, l-perjodu operativ ta' sentenza sospiża ilu li ddakada snin ilu u minn dak iż-żmien l' hawn huwa qatt ma reġa kellu kwestjonijiet mal-Qorti.*

7. *Illi, minn dak iż-żmien l'hawn, l-esponent sab impjieg fiss mal-WasteServ u jekk ma tinħaariġlux din il-liċenzja minħabba l-eżiġenzi tax-xogħol jista' jitlef l-impjieg tiegħu.*

8. *Illi, huwa irabbi tifla waħdu bħala single parent.*

Għaldaqstant, ir-rikorrent jitlob bir-rispett li dan it-Tribunal jgħoġbu jirrevoka d-deċiżjoni mogħtija mill-Kummissarju ntimat u tordna li tinħariġlu l-liċenzja mitluba.

Ra r-risposta **tal-Kummissarju tal-Pulizija** datata 19 ta' Jannar 2023, li permezz tagħha eċċepixxa s-segwenti:-

1. *Illi esponent jeċċepixxi illi t-talbiet tar-rikorrent huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u dan għaliex għall-kuntrarju ta` dak li qed jingħad mir-rikorrent fir-rikors promotur tiegħu, kien hemm raġunijiet validi u b'saħħithom biżżejjed sabiex jiġġustifikaw id-deċiżjoni tal-istess esponent li ma jikkonċediex il-liċenzja ta' gwardjan privat lir-rikorrent skont dak kontemplat fl-Artikoli 10(a)(i) tal-Kapitolu 389 tal-Liġijiet ta' Malta, kif se jkun muri u spjegat aħjar fil-mori tas-smigħ ta' din il-kawża;*

2. *Illi l-esponent jirrileva illi r-rikorrent instab ħati li wettaq diversi reati matul iż-żmien, kif huwa indikat fil-fedina penali hawn annessa u mmarkata 'Dok COP', fosthom li "fil-5 ta' Marzu 2008 għal ħabta ta' 12.30hrs minn ġewwa Sterling Jewellery li jinsab ġewwa l-bini tal-lukansa Fortina fi Triq ix-Xatt ta' Tigne, Tignew seraq żewġ ċrieket tad-deheb li l-valur tagħhom jeċċedil-elfejn tlett mija u disgħa u għoxrin Euro u sebgħa u tlettin ċenteżmu (€2329.37) u ċioe li jammonta għal elfejn sitt mija u ħamsa u sittin Euro (€2665)...." Fl-istess sentenza l-Qorti nnutat u irrimarkat li "l-imputat ikkommetta r-reati odjerni waqt perjodu operativ ta' sentenza ta' priġunerija sospieża u li l-fedina penali tiegħu ma tantx hi waħda feliċi". Is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminal deċiża fit-22 ta' Settembru 2008 qiegħda tiġi hawn annessa u mmarkata bħala 'Dok COP 1'. Dan ir-reat hawn fuq imsemmi jikkostitwixxi delitt kontra l-proprjeta' aggravat bl-ammont li jeċċedi elfejn u tliet mija u disgħa u għoxrin ewro u sebgħa u tletin ċenteżmu(€2,329.37) ai termini tal-Artikolu 10(a)(i) tal-Kap 389 tal-Liġijiet ta' Malta, u dan kif ser jiġi wkoll trattat fil-mori ta' dan ir-rikors;*

3. *Illi peress li r-reat hawn fuq imsemmi huwa delitt kontra l-proprjeta' aggravat bl-ammont li jeċċedi elfejn u tliet mija u disgħa u għoxrin ewro u sebgħa u tletin ċenteżmu ai termini tal-Artikolu 10(a)(i) tal-Kap 389 tal-Liġijiet ta' Malta, għalhekk l-esponent jikkunsidra li dan ir-reat kif ukoll l-oħrajn kommessi mir-rikorrent huma reati li mhumiex kompatibbli mal-mestjier ta' gwardjan privat għaliex fl-umli fehma tal-esponent, ir-rikorrent għandu jkun persuna ta' eżempju f'xogħolha, u mhux taġixxi b'atti li suppost qed tipprevjeni hi stess fil-qadi ta'*

xogħolha bħala gwardjan privat (ara ***Mary Grace Gravina vs Il-Kummissarju tal-Pulizija, Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva***[1] *deċiża fis-26 ta' Lulju 2021);*

4. *Illi ġjaladarba reat ikun meqjus bħala "delitt kontra l-proprjeta' aggravat bl-ammont li jeċċedi elfejn u tliet mija udisgħa u għoxrin euro u sebgħa u tletin ċenteżmu" kif mifhum taħt l-Artikolu 10(a) tal-Kap 389 tal-Liġijiet ta' Malta (oltre għal dawk ir-reati espliċitament imsemmija f'dan l-artikolu), l-istess artikolu ma jagħtix setgħa diskrezzjonarja lill-Kummissarju tal-Pulizija, iżda* ***jimponi obbligu fuq il-Kummissarju*** *li jirrifjuta ħruġ jew it-tiġdid ta` liċenzja jekk tkun tissussisti sitwazzjoni taħt is-subartikoli 10(a)(i) sa (vi) tal-istess Kapitolu 389;*

5. *Illi f'dan il-każ il-leġiżlatur ried illi persuni li jkunu nstabu ħatja ta' reati ta' ċertu gravita` ma għandhomx jiġu mħollija jagħmlu x-xogħol ta' gwardjan privat, u dan minħabba n-natura sensittiva ta' dan ix-xogħol, u l-ħtieġa li gwardjan privat għandu jkun persuna b'karattru affidabbli. Naturalment li kieku l-leġislatur kellu l-intenzjoni li jagħti xi tip ta' diskrezzjoni allura huwa kien isemmiha fil-liġi u dan in omaġġ għall-prinċipju ubi lex voluit dicit, ubi noluit tacuit;*

6. *Illi mhuwiex minnu dak li qiegħed jgħid ir-rikorrent fil-ħames premessa tar-rikors promotur u ċjoe' li huwa kien għadu żagħżugħ meta sar ir-reat għaliex huwa kellhu madwar 29-il sena meta wettaq dan ir-reat;*

7. *Illi magħdud ma' dan, b'kull rispett jingħad illi ma jfissirx illi b'daqshekk ir-rikorrent huwa prekluż li jagħmel kull tip ta' xogħol, iżda jfisser biss illi ma jistax jagħmel xogħol ta' gwardjan privat. Jekk hemm xogħol illi r-rikorrent huwa kwalifikat għalih u kapaċi jagħmlu, ħadd ma qiegħed iżomm lir-rikorrent milli jagħmel tali xogħol. Għalhekk m'għandux x'jaqsam dak li jisħaq ir-rikorrent li ċjoe' huwa qiegħed ibagħti xi preġudizzju għax filfatt hu sempliċiment fatt li r-rikorrent, minħabba li wettaq reati kriminali ta' ċertu gravita', ma baqax jista' jikkwalifika biex jiġi fdat bil-liċenzja ta' gwardjan privat;*

8. *lli finalment* ***b'referenza għat-talba*** *hekk kif dedotta mir-rikorrent, l-esponent jirrileva illi dan l-Onorabbli Tribunal ma jistax jordna lill-Kummissarju intimat sabiex joħroġ liċenzja ta' gwardjan privat u dan għaliex il-kompetenza tat-Tribunal hija purament waħda ta' reviżjoni ta' deċiżjonijiet u mhux li jarroga fuqu l-poter deċiżjonali li għandhom l-awtoritajiet pubbliċi (ara l-aħħar paragrafu ta' paġna 6 tas-sentenza Paulseph Pirotta vs Kummissarju tal-Pulizija deċiża fit-28 ta' April 2022)*

Għaldaqstant, in vista tas-suespost, l-esponent qiegħed bl-akbar rispett jadixxi lil dan l-Onorabbli Tribunal sabiex jiċħad it-talbiet tar-rikorrent fl-interita` tagħhom bl-ispejjeż kontra l-istess rikorrent.

---

[1] Rks 87/2020.

Sema' lir-rikorrent u lill-Ispettur Sarah Magri;

Ra d-dokumenti kollha ppreżentati;

Sema' t-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet.

Ikkunsidra:

Illi r-rikorrent ħassu aggravat b'deċiżjoni tal-Kummissarju intimat komunikata lilu permezz ta' ittra datata 22 ta' Novembru, 2022, li permezz tagħha ġie mgħarraf bis-segwenti:-

"Nagħmel referenza għall-applikazzjoni tiegħek għall-ħruġ ta' liċenza ta' Gwardjan Privat.

Għandi ninfurmak li din l-applikazzjoni qed tiġi rrifjutata ai termini tal-Artikolu 10(a)(i) tal-Att dwar Gwardjani Privati u Uffiċjali tal-Komunita' (Kap 389, tal-Liġijiet ta' Malta), peress illi jirriżulta li inti, instabt ħati ta' delitt kontra l-proprjetà aggravat bl-ammont li jeċċedi elfejn u tliet mija u disgħa u għoxrin euro u sebgħa u tletin ċenteżmu (€2,329.37).

Dan qiegħed isir wara li ġiet ikkunsidrata sentenza mogħtija fil-konfront tiegħek nhar it-22 ta' Settembru, 2008, dwar serq, fost akkużi oħra, mill-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali liema sentenza hija definittiva u ma tistax tiġi mibdula."

Ikkunsidra:

Illi r-rifjut tal-Kummissarju intimat huwa msejjes fuq artikolu 10 (a) (i) tal-Att Dwar Gwardjani Privati u Uffiċjali tal-Komunita`, liema artikolu jgħid is-segwenti, u ċioe`:

"Il-Kummissarju ***għandu***[2] *jirrifjuta applikazzjoni f'kull waħda miċ-ċirkostanzi li ġejjin:*

(a) meta l-applikant jew xi uffiċjal tal-applikant jew persuna oħra li jkollha kontroll effettiv tas-servizzi li jkunu se jiġu provduti mill-applikant

> *(i) tkun instabet ħatja f'Malta jew x'imkien ieħor ta' xi delitt kontra s-sigurtà tal-istat, jew ta' ta'omiċidju volontarju jew ta' offiża gravi fuq il-persuna jew ta'* ***xi delitt kontra l-proprjetà aggravat bl-ammont li jeċċedi elfejn u tliet mija u disgħa u għoxrin euro u sebgħa u tletin ċenteżmu (2,329.37)*** *jew bil-vjolenza jew ta' xi delitt kontra l-fiduċja pubblika jew ta' xi delitt gravi ieħor;"*

---

[2] Enfasi tat-Tribunal

Illi fejn si tratta ta' rifjut abbażi ta' artikolu 10 (a) (i), il-Kummissarju ma għandux diskrezzjoni jekk joħroġx liċenzja jew le, ħlief limitatament meta jiġi biex jikklassifika jekk delitt imwettaq minn applikant, u li ma hux imsemmi speċifikatament fl-istess sub-inċiż, jistax jiġi kkunsidrat bħala gravi jew le.

Illi mill-fedina penali esebita minn fol. 17 sa 30 tal-proċess jirriżulta illi r-rikorrent kien ġie misjub ħati, fost affarijiet oħra, ta' sensiela ta' serq aggravat minn numru kbir ta' ħwienet, fejn uħud mis-serqiet kienu aggravati bil-valur. Ir-rikorent instab ħati wkoll għal reati ta' inġurji u theddid fuq uffiċjali pubbliċi, senjatament uffiċjali tal-Pulizija.

Illi l-Kummissarju intimat straħ fuq sentenza partikolari tat-22 ta' Settembru 2008[3] li abbażi tagħha ħareġ ir-rifjut odjern. Illi permezz ta' din is-sentenza r-rikorrent ammetta għar-reat ta' serq aggravat bil-valur u li kkommetta l-istess reat waqt il-perjodu operattiv ta' sentenza sospiża. Illi mill-istess sentenza jirriżulta li r-rikorrent kellu problema tal-vizzju tad-droga u li kien qiegħed jaħdem fuq l-istess problema.

Illi mill-fedina penali jirriżulta li l-aħħar reati li r-rikorrent ġie akkużat bihom jirrisalu għas-sena 2008, u ċioe` dawk mertu tas-sentenza li straħ fuqha l-Kummissarju intimat. In vista ta' dan, id-difensur tar-rikorrent issottometta illi għaddew ħafna snin minn meta r-rikorrent l-aħħar wettaq reat u li f'dan it-trapass ta' żmien l-istess rikorrent irrabilita ruħu u llum jaħdem mal-Waste Serve.

Illi fir-rikors promutur ir-rikorrent itenni li l-impjieg tiegħu mal-Waste Serve jista' jiġi preġudikat jekk ma tinħariġlux il-liċenzja ta' gwardjan privat minħabba l-esiġenzi tax-xogħol. Fix-xhieda tiegħu ir-rikorrent spjega li huwa jbati bin-nifs, u peress li jaħdem bħala *sorter,* il-Kumpanija Waste Serve offrewlu alternattiva li jaħdem bħala *watchman* jew *security*.

Ikkunsidra:

Illi t-Tribunal josserva illi l-ħidma tal-gwardjani privati hija waħda li tissupplimenta u tikkumplimenta dik tal-Korp tal-Pulizija sabiex ikun hawn l-ordni fil-pajjiż.

Illi d-difensur tar-rikorrenti ssottometta illi l-inċident li abbażi tiegħu il-Kummissarju intimat irrifjuta l-permess in kwistjoni ġara madwar ħamsa

[3] Esebita a fol. 31 *et sequitur*

u għoxrin sena ilu u li m'għandux jiġi penalizzat għal xi ħaġa li diġa' ħallas għaliha. In oltre, sostna li l-Kummissarju intimat naqas li jipproduċi l-aħjar prova, u ċioe` li s-sentenza esebita fil-konfront tar-rikorrent tirreferi għalih. Illi d-difensur tar-rikorrent tenna li l-aħjar prova kienet tkun li jitla' l-Uffiċjal Investigattiv u jindika lir-rikorrent bħala l-persuna li għaliha hemm referenza fis-sentenza tat-22 ta' Settembru 2008.

Illi t-Tribunal jirrileva illi huwa mhux qed jeżerċita funzjonijiet ta' qorti ta' ġurisdizzjoni kriminali fejn allura l-livell ta' prova irid ikun lil hinn minn kull dubju raġjonevoli. Il-livell ta' prova li trid issir quddiem dan it-Tribunal hija dik rikjesta fil-kamp ċivili, u ċioe` fuq bażi ta' probabilita`. Illi dan it-Tribunal ma għandu ebda dubju illi r-rikorrent huwa proprju l-persuna misjuba ħatja fis-sentenza tat-22 ta' Settembru 2008 u dana kemm għaliex il-karta tal-identita` tiegħu tikkombaċa ma' dik imniżżla minnu stess fuq ir-rikors promutur u kif ukoll tikkombaċa mal-fedina penali tiegħu. Illi dan it-Tribunal għamel ukoll tfittxija fis-sit elettroniku tal-Qrati fejn sab li s-sentenza esebita mar-risposta tal-Kummissarju intimat hija kopja fidila ta' dak li hemm fuq l-istess sit. Illi għalhekk din is-sottomissjoni qiegħda tiġi miċħuda.

Illi filwaqt li t-Tribunal jifhem l-argumenti mressqa mid-difensur tar-rikorrent, ma jaqbilx mal-istess argumenti. Illi l-liġi hija ċara ħafna u ma tagħti ebda tip ta' diskrezzjoni lill-Kummissarju intimat, jgħaddi kemm jgħaddi żmien mit-twettieq ta' ċerti reati, inkluż dak li r-rikorrent instab ħati tiegħu permezz ta' sentenza datata 22 ta' Settembru 2008. Illi t-Tribunal jirrileva illi l-liġi ma tirrikjedix li applikant irid ikollu "kondotta nadifa" iżda tassattivament tirrikjedi illi applikant ma jkunx ikkommetta ebda wieħed mir-reati elenkati f'artikolu 10 (a) (i). Ladarba dan it-Tribunal huwa konvint illi r-reati mwettqa mir-rikorrent fl-2008 huma elenkati f'artikolu 10 (a) (i), la dan it-Tribunal u lanqas il-Kummissarju intimat ma għandhom xi diskrezzjoni dwar il-mod kif għandhom jitrattaw l-applikazzjoni tar-rikorrent.

Illi filwaqt li dan it-Tribunal jista' jifhem illi għaddew numru konsiderevoli ta' snin minn meta twettaq ir-reat in diżamina, ma jistax jiddeċiedi b'mod suġġettiv iżda jrid isegwi l-interpretazzjoni tal-liġi bl-iktar mod loġiku u oġġettiv. Li kieku kien mod ieħor allura tisparixxi dik l-oġġettivita` li dan it-Tribunal huwa rikjest li jeżerċita fl-għoti tad-deċiżjonijiet tiegħu.

Illi t-Tribunal iqis li r-reat li tiegħu instab ħati l-imputat permezz tas-sentenza tat-22 ta' Settembru 2008, u ċioe` dak ta' serq aggravat bil-valur, huwa wieħed mir-reati elenkati f'artikolu 10 (a) (i) tal-Kapitolu 389 tal-Liġijiet ta' Malta. Kwindi la l-Kummissarju u lanqas dan it-Tribunal ma jistgħu jinterpretaw il-liġi b'xi mod ieħor ħlief kif ġiet interpretata u applikata, u ċioe` li persuna li tkun wettqet xi wieħed mir-reati elenkati fl-istess sub-artikolu ma tistax tinħareġ favur tagħha liċenzja ta' gwardjan privat.

Għaldaqstant it-Tribunal ma jsib xejn x'jiċċensura mid-deċiżjoni appellata.

DECIDE

Għaldaqstant, it-Tribunal, qiegħed jaqta' u jiddeċiedi billi jiċħad l-appell imressaq mir-rikorrent mid-deċiżjoni tal-Kummissarju intimat datata 22 ta' Novembru, 2022, u jilqa' l-eċċezzjonijiet tal-Kummissarju intimat.

Bl-ispejjeż a karigu tar-rikorrent.

Maġistrat Dr. Charmaine Galea
President tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva

Antonella Cassar
Deputat Reġistratur